AVE TYRNAVIA!

2013/12/02
2013/11/22

STEPHANUS KÄFER – ESTHER KOVÁCS

AVE TYRNAVIA !

OPERA IMPRESSA
TYRNAVIAE TYPIS ACADEMICIS

1648 – 1777

KALENDARIUM
TYPOGRAPHIÆ TYRNAVIENSIS.
PRO ANNO CHRISTI
M. DC. LXXVII.
AD
MERIDIANUM TYRNAVIENSEM:
Longitudinis graduũ 40. & latitudinẽ, ſeu elevationẽ poli graduũ 48.
Quod proinde abſq; notabili temporum differencia uſui eſſe poterit, non ſolùm per Ungariam Univerſam; ſed etiam per finitimas regiones, uti per Auſtriam, Styriam, Carinthiam, Carniolam, Forum Julium, Tyrolim, Bavariam, Bohemiam, Moraviam, Silefam, Pruſſiam, Poloniam, Dalmatiam, Iſtriam, aliaſq; Proviaciias Europæ non paucas.
FUNDATUM IN CALCULATIONIBUS
ANDREÆ ARGOLI,
QUOAD CURSUM PLANETARUM, CÆTERIS ALIUNDE COLLECTIS, ET AD PRÆDICTAM LATITUDINEM ACCOMMODATIS.
IN
ACADEMIA TYRNAVIENSI REGNI UNGARIÆ.
TYRNAVIÆ Typis ACADEMICIS.

BUDAPESTINI – STRIGONII – TYRNAVIAE MMXIII.

[1]Az Országos Széchényi Könyvtár, a Trnavská Univerzita v Trnave (Nagyszombati Egyetem), az Esztergomi Hittudományi Főiskola és a Szent Adalbert Közép- és Kelet-Európa Kutatásokért Alapítvány tisztelettel meghívja Önt az Stephanus Käfer – Esther Kovács: Ave Tyrnavia! Opera Impressa Tyrnaviae typis academis 1648–1777 című bibliográfia bemutatójára.

Időpont: 2013. december 2. 17:00
Helyszín: Országos Széchényi Könyvtár díszterem

A megjelenteket köszönti: *Boka László*, az Országos Széchényi Könyvtár tudományos igazgatója

A kötetet kerekasztal-beszélgetés formájában bemutatja:
Szelestei N. László egyetemi tanár Pázmány Péter Katolikus Egyetem – Bölcsészettudományi Kar
Szögi László egyetemi docens ny. könyvtári főigazgató
Szörényi László egyetemi tanár, tudományos tanácsadó MTA-BTK Irodalomtudományi Intézet

A kötet a helyszínen kedvezményesen megvásárolható

A rendezvény plakátja [2]

A mű fülszövege:
Nagyszombatot „Kis Róma” névvel illette a történelem. Teljes joggal, hiszen a magyarországi katolikusság végvára, Szent István országa egyházi fővárosának, Esztergomnak, a Magyar Sionnak menedékhelye, és főtemploma három évszázadon át Esztergom székesegyháza volt. A hitviták szellemi pezsgésében pallérozódott a magyar nyelv, és ebben a régióban fogalmazódott meg először a *közszlovák* terminus, az *obecná slovenčina*. 1635-ben alapított egyeteme felbecsülhetetlen szolgálatot tett a szétszabdalt ország kultúrájának, egységének őrzésében, ami leginkább nyomdáinak, mindenekelőtt a Pázmány Péter igyekezete nyomán létrejött jezsuita akadémiai műhely kiadványaiban valósult meg 1648 után.

Az egyetem és nyomdája a katolikus kultúra szellemi központja lett. Ez a kultúra szívesen használta a nemzeti nyelveket is, őrizte a rendi hagyományokat, ápolta Mária és a hazai szentek tiszteletét, dicsőítette az ország ősi jogrendjét, történelmi múltját, mindenekelőtt a hungarus patriotizmust. Nem a későbbi korok magyarosodása és magyarosítása ez, hanem az etnikumtól független hungarizáció, amit a szlovák nyelv az Uhorsko-fogalommal, a nem magyar etnikai jelentésű uhorizáció-val határoz meg.

Annak ellenére, hogy a jezsuita egyetem nyomdája nem valamelyik etnikai nemzet művelődését szolgálta, hiszen a papság, az arisztokrácia és a jómódú nemesség a latin nyelvet használta, a nagyszombati tipográfia híven tükrözte a felföldi kötődéseket, a Budára helyezésig mindvégig. Különösen 1712-től a magyarral együtt jelentős arányban készültek szlovák könyvek, és a német nyelvű publikációk száma csak a budai korszakban haladta meg a magyar és a szlovák kiadványok arányát. A könyveket a XVIII. században bizományosok árusították Besztercebányán, Eperjesen, Esztergomban, Győrött, Kassán, Komáromban, Lőcsén, Pécsett, Pozsonyban, Rozsnyón, Selmecbányán, Sopronban, Szakolcán és Trencsénben, keleten Nagyvárad, délen Eszék volt a terjesztés határa, de működött bizományosuk Bécsben is, és a kiadványok eljutottak többek között Prágába és Grácba.

A jezsuita egyetem és nyomdája a XVIII. század ötvenes éveinek végétől kezdte tapasztalni a változások jeleit. A Budára helyezés kérdése az 1769-és reformtervezetben is helyet kapott, de csak 1777-ben került rá sor.

Ave TYRNAVIA! Az egyetem-alapítás 375. évfordulójának ünnepnapjai után most az 1648-ban indult tipográfia és városa előtt tisztelgünk a 365. évben. A bibliográfia szaktudományának eszközeivel tárjuk fel mindezt a szellemi kincset, amely a nagyszombati századok alatt született. Ez a feltárás pedig a mai magyar és szlovák tudományosság, az Országos Széchényi Könyvtár, a nagyszombati

egyetem (Trnavská Univerzita v Trnave), Esztergomi Hittudományi Főiskola és a Szent Adalbert Közép és Kelet-Európa Kutatásokért Alapítvány együttműködésével történt a mai Esztergomi főegyházmegye támogatásával.
2013/11/30 - 11:43

Forrás webcím: https://oszk.hu/rendezvenyek/ave-tyrnavia

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/AVE-TYRNAVIA-borito.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/Ave-Tyrnavia_plakat.pdf
[3] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[4] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek